

Sygn. akt II Ca 612/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jerzy Dydo

Sędziowie: SO Alicja Chrzan

SO Małgorzata Mróz

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2013 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. A.**

przeciwko **K. M.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 18 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 1803/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zasądził od pozwanego K. M. na rzecz powoda M. A. kwotę 848,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty (pkt I), oddalił dalej idące powództwo (pkt II) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 43,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt III).

Sąd Rejonowy ustalił, że powód jest właścicielem działki nr (...)o powierzchni 0,63 ha położonej w obrębie gminy W.. W dniu 12 lipca 2006 r. zwrócił się do Kierownika (...)w W.o przyznanie płatności na zalesienie gruntów rolnych na rok 2006 r. Zadeklarował zalesienie działki ewidencyjnej nr (...)położonej w woj. (...), powiat (...), gmina W., obręb W.o powierzchni całkowitej 0,63 ha oraz wykonanie zalesienia z godnie z planem zalesienia w terminie do 31 maja 2007r. Postanowieniem z 12 września 2006 r. Kierownik (...)w W.stwierdził, że powód spełnia warunki niezbędne do przyznania płatności na zalesienie gruntów rolnych, zaś decyzją z dnia 22 czerwca 2006 r. przyznano powodowi płatność z tytułu : wsparcia na zalesienie w kwocie 3.406,00 zł, premii pielęgnacyjnej w wysokości 448,00 zł płatne corocznie przez okres 5 lat począwszy od wykonania zalesienia oraz premii zalesieniowej w wysokości 924,00 zł płatne corocznie przez okres 20 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia.

Powód nie wykonał w pełni planu zalesieniowego dla przedmiotowej działki i nie złożył w wyznaczonym terminie do Kierownika (...)w W.stosownego oświadczenia o wykonaniu zalesienia wobec zajęcia części działki nr (...)przez pozwanego. Z tego powodu odmówiono powodowi przyznania płatności na zalesienie, która to decyzja została utrzymana w mocy decyzją Dyrektora (...) Oddziału (...)we W.z dnia 23 sierpnia 2007 r.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 2 grudnia 2008 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy, sygn. akt II Ca 497/08 nakazał pozwanemu, aby wydał powodowi grunt o powierzchni 533 m², stanowiący część działki nr (...) oznaczony kolorem niebieskim na mapie załączonej do opinii biegłego z dnia 3 listopad 2008 r., która stanowiła integralną część wyroku. Niezwłocznie po ogłoszeniu wyroku pozwany wydał powodowi sporną część działki nr (...).

W dniu 3 lutego 2009 r. powód wniósł przeciwko pozwanemu pozew o zasądzenie łącznie kwoty 12.886,50 zł, w tym m.in. z tytułu utraconego wsparcia na zalesienie, utraconej premii pielęgnacyjnej za rok 2007, 2008 oraz za okres 2009 – 2011 w kwotach po 323,50 zł, utraconej premii zalesieniowej za rok 2007, 2008 oraz za okres od 2009 – 2027 r. w kwotach po 448,00 zł.

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2011 r., sygn. akt VIII C 688/10 Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.758,50 zł, która to kwota obejmuje kwotę 300,00 zł tytułem zwrotu pożytków, kwotę 3.417,00 zł tytułem zwrotu równowartości jednorazowej płatności zalesieniowej, nadto premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej za lata 2007, 2008, oraz kwoty po 680,50 zł z tytułu obu premii za rok 2009, 2010 i 2011. W pozostałej części Sąd oddalił powództwo.

Nadto Sąd ustalił, że w przypadku dotrzymania przez powoda warunków planu zalesienia, powód otrzymałby następującą płatność: wsparcie na zalesienie w wysokości 2.056,00 zł płatne jednorazowo po wykonaniu zalesienia, premię pielęgnacyjną w wysokości 232,50 zł płatną corocznie przez okres 5 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia, premię zalesieniową w wysokości 448,00 zł płatną corocznie przez okres 20 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia.

Powód nadal utrzymuje zalesienie na przedmiotowej działce. Przez pierwsze pięć lat od posadzenia drzew powód regularnie wykaszal trawę, malował drzewa reperentem - preparatem zabezpieczającym przed gryzoniami, uzupełniał nasadzenia drzew, które się nie utrzymały. Uzupełnień dokonywał również w ubiegłym roku, kiedy zostało zniszczonych 30 sadzonek na skutek pożaru.

Decyzją z dnia 11 czerwca 2012 r. Starosta (...) orzekł na wniosek złożony przez powoda o zmianie klasyfikacji gruntów w działce nr (...) z gruntów rolnych na grunty leśne, czego koszt w wysokości 400,00 zł poniósł powód. W przypadku wydania pozytywnej decyzji w sprawie przyznania płatności na zalesienie gruntów rolnych, koszty przekwalifikowania gruntu rolnego na grunt leśny pokryłoby Starostwo Powiatowe.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał powództwo za zasadne.

Wskazał, że wyrok Sądu Okręgowy w Świdnicy z dnia 02 grudnia 2008 r. przesądził o bezprawnym zachowaniu pozwanego. Ponadto na skutek pozwu złożonego przez powoda w 2009r. o zapłatę kwoty 12.886,50 zł z tytułu utraconego wsparcia na zalesienie, utraconej premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej, Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w sprawie VIII C 688/10 ustalił, że powód nie realizował planu zalesienia, w związku z czym nie otrzymał wcześniej przyznanych płatności na zalesienie na skutek zachowania pozwanego tj. zajęcia przez niego części działki nr (...), co uniemożliwiło powodowi obsadzenie zajętej części działki, a tym samym wywiązania się z warunków programu zalesienia gruntów rolnych. Powód poczynił zaś wszelkie starania, aby plan zalesieniowy został zrealizowany tj. kupił odpowiednie sadzonki, dokonał nasadzenia, dbał o posadzony drzewostan, malował drzewa reperentem, odchwaszczał. W takim przypadku powód otrzymałby przez okres zamknięty tj. lata 2007 – 2011 przysługującą płatność na zalesienie w postaci wsparcia na zalesienie, premii pielęgnacyjnej i zalesieniowej. Równocześnie Sąd oddalił żądanie powoda o zasądzenie premii zalesieniowej za lata 2012 – 2027 uznając je wówczas za przedwczesne. Ponadto Sąd wskazał, że jak wynika z decyzji Kierownika (...)z 22 czerwca 2006 r. oraz z pisma z 12 listopada 2007

r. powód otrzymywałby premię zalesieniową w wysokości 448,00 zł płatną corocznie przez okres 20 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia. Warunkiem jednak dalszego otrzymywania premii zalesieniowej przez powoda począwszy od szóstego roku od dokonania zalesienia było przekwalifikowanie gruntu rolnego, na którym dokonano zalesienia, na grunt leśny.

Sąd Rejonowy wskazał, że podstawą prawną określającą warunki i tryb udzielania pomocy finansowej na zalesienie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesienie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich. Zgodnie z § 10 ust. 6 tego rozporządzenia premia zalesieniowa, począwszy od szóstego roku od zalesienia, jest wypłacana po uprzednim przekwalifikowaniu gruntu rolnego na grunt leśny dokonywanym w formie decyzji wydanej przez starostę właściwego ze względu na położenie działek rolnych objętych zalesieniem. Następnie kopię decyzji o przekwalifikowaniu składa się do kierownika biura powiatowego Agencji do końca roku kalendarzowego, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia oświadczenia o wykonaniu zalesienia zgodnie z planem zalesienia. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w sprawie VIII C 688/10 przesądził, że odmowa przyznania powodowi płatności na zalesienie, w tym premii zalesieniowej nastąpiła na skutek bezprawnego zachowania pozwanego, polegającego na zajęciu przez niego części działki nr (...) należącej do powoda, co uniemożliwiło powodowi terminowe zalesienie całego gruntu. Powód wykazał, że nadal utrzymuje zalesienie, jest nadal właścicielem przedmiotowej działki (okoliczności tej pozwany zresztą nie kwestionował), a nadto powód w wymaganym terminie dokonał przekwalifikowania gruntu rolnego na grunt leśny, na okoliczność czego przedłożył stosowną decyzję Starosty (...). Niewątpliwie zakres obowiązków powoda przy utrzymaniu zalesienia zmienił się w porównaniu do obowiązków, jakie miał w chwili dokonywania zalesienia i w pierwszych latach po dokonaniu zalesienia, niemniej jednak to zalesienie jest nadal utrzymywane. Powyższe okoliczności powodują, że żądanie powoda zasądzenia premii zalesieniowej za rok 2012 jest uzasadnione. Sąd uznał również, że powodowi należy się także zwrot poniesionych przez niego kosztów związanych z przekwalifikowaniem części zalesionej działki nr (...) z gruntu rolnego na grunt leśny w kwocie 400,00 zł. Powód wykazał, że gdyby uczestniczył w programie zalesienia gruntów rolnych koszty takiego przekwalifikowania pokryłoby Starostwo Powiatowe.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd I instancji uwzględnił żądanie w oparciu o art. 415 kc. Odsetki ustawowe zasądził z upływem 7 dni od chwili doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, a kosztach procesu orzekł stosownie do wyniku sporu, po myśli art. 98 kpc.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł pozwany domagając się jego uchylecia i przekazania do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Zarzucił przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez pobieżne zbadanie stanu faktycznego i wywodzenie wniosków nieopartych i niezgodzonych z rzeczywistością.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację oparł się na ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego mających oparcie w materiale dowodowym sprawy i zważył, co następuje :

W pierwszej kolejności wskazać należy, że choć zarzuty naruszenia zarówno prawa materialnego, jak i prawa procesowego nie muszą być przez stronę zgłoszone w ramach usystematyzowanych podstaw zaskarżenia i z powołaniem się na konkretny przepis prawa procesowego czy prawa materialnego, to jednak w kontekście art. 368 § 1 k.p.c. apelacja powinna czynić zadość ustanowionym przez ten przepis wymogom.

Pozwany ograniczył się zaś do zakwestionowania wydanego orzeczenia, a powołany przez niego zarzut „przyznania zadośćuczynienia za lucrum cessans” jest niezrozumiały i pozostaje bez związku z wydaniem w sprawie orzeczeniem. Z uwagi jednak na to, że w piśmie z dnia 27 czerwca 2013 r. powołał się na przekroczenie przez Sąd Rejonowy granic swobodnej oceny dowodów, Sąd Okręgowy rozpoznał wniesiony środek odwoławczy uznając, że strona zaprzecza ustalonym faktom przyjętym za podstawę rozstrzygnięcia i zarzuca wadliwą ocenę materiału dowodowego.

Sąd Okręgowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy w ramach kontroli instancyjnej uznał apelację za oczywiście bezzasadną.

Przede wszystkim pozwany stara się podważyć kwestie, które zostały prawomocnie przesądzone w uprzednio prowadzonych postępowaniach sądowych. W tym zakresie zarówno wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 02 grudnia 2008 r. wydany w sprawie II Ca 497/08, jak i prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 21 lipca 2011r. wydany w sprawie VIII C 688/10 korzysta z powagi rzeczy osądzonej (res iudicata), co oznacza, że ustalenia poczynione w tych postępowaniach, jak również materialnoprawna ocena obu powództw (windykacyjnego i o zapłatę) nie mogą być aktualnie przedmiotem badania Sądu.

Pozwany został zobowiązany do wydania powodowi gruntu stanowiącego część działki o nr (...). W wyniku bezprawnego zagarnięcia tego pasa ziemi, powód nie mógł uczestniczyć w procesie zalesiania, konsekwencją czego była utrata premii pielęgnacyjnej (płatnej przez okres 5 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia) oraz premii zalesieniowej (płatnej corocznie przez okres 20 lat począwszy od dnia wykonania zalesienia).

Obecnie powód dochodził zapłaty premii zalesieniowej za 2012 r. oraz zwrotu kosztów przekształcenia części zalesionej działki nr (...) z gruntów rolnych na leśne. Oba roszczenia okazały się w pełni zasadne.

W procesie prowadzonym pod sygn. akt VIII C 688/10 Sąd Rejonowy w Wałbrzychu oddalił powództwo powoda w zakresie przyszłych premii zalesieniowych za lata 2012 – 2027 z uwagi na przedwczesność tych roszczeń. Skoro jednak powód wykazał, że w dalszym ciągu na swoich gruntach realizuje plan zalesiania, dba o drzewostan, to tym samym należy mu się zapłata premii za kolejny tj. 2012 r. Gdyby pozwany swoim bezprawnym działaniem nie uniemożliwiłby powodowi korzystania z części gruntu, ten otrzymywałby świadczenia z (...). Zachowanie pozwanego wykluczyło otrzymanie pieniędzy z programu zalesienia, a zatem z własnych środków zobowiązany jest on obecnie pokrywać należne powodowi premie w następujących po sobie latach.

Pozwany błędnie też wywodzi, że skoro powód otrzymał negatywną decyzję administracyjną o odmowie płatności na zalesienie to tym samym wytoczone przeciw niemu powództwo jest bezzasadne. Wyjaśnić należy, że związanie tą decyzją dotyczy tylko kwestii wypłaty premii z programu zalesiania. Sądy obu instancji nie podważają tego aktu administracyjnego. Jednakże w konsekwencji jego wydania oraz wobec przeprowadzonych postępowań cywilnych, uaktualnił się obowiązek zapłaty po stronie pozwanego. Utrata premii jest bowiem szkodą, którą poniósł powód. Odpowiedzialnym za taki stan rzeczy jest pozwany, a zatem w myśl ogólnej reguły wynikającej z art. 415 k.c. zobowiązany jest do jej naprawienia. Wydane orzeczenia sądów powszechnych nie naruszają uprzednich decyzji administracyjnych, stąd wywody skarżącego są w tym zakresie zupełnie chybione.

Wbrew zarzutom apelacji przyznana kwota nie stanowi też zadośćuczynienia, która to instytucja aktualizuje się w przypadku roszczeń związanych z poniesioną krzywdą (art. 444 k.c. w zw. z art. 445 k.c.).

W pełni zasadne okazało się również żądanie zapłaty kwoty 400,00 zł, którą powód poniósł z tytułu przekwalifikowania części zalesionej działki z gruntu ornego na leśny. Jak prawidłowo wskazał Sąd I instancji powyższy koszt zostałby pokryty przez Starostwo Powiatowe, o ile powód zrealizowałby w określonym terminie plan zalesienia. Skoro nie zdołał tego uczynić – z uwagi na działania pozwanego, a w konsekwencji konieczność wytoczenia przeciwko powództwa windykacyjnego – to K. M. ma zwrócić powyższą kwotę w ramach odpowiedzialności deliktowej.

Mając na uwadze powyższe względy Sąd Okręgowy oddalił apelację w oparciu o art. 385 k.p.c.